

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Onderwerp
Beroep tegen het bestemmingsplan Enkhuizerzand gemeente Enkhuizen

20200128

Geachte Staatsraden,

Namens de IJsselmeervereniging, Louis van Wegen, Henk van der Sluis, Dirk Lont en Netty Reder, Henk Overbeek, Cees Miedema, Els Vrouwe, Sander van Harten en Anna Frederiks, verenigd in het Comité tot behoud van het Enkhuizerzand' (hierna: IJsselmeervereniging e.a.) stel ik hierbij beroep in tegen het bestemmingsplan Enkhuizerzand in de gemeente Enkhuizen. Dit bestemmingsplan is door de gemeenteraad van de gemeente Enkhuizen gewijzigd vastgesteld op 29 oktober 2019 en is bekend gemaakt op 18 december 2019 (Stcrt. 2019 nr. 69503). Het plan is bekend onder het nummer NL.IMRO.0388.Enkhuizerzand-va01. Door de provincie Noord-Holland (NH) is een reactieve aanwijzing gegeven (NL.IMRO.9927.RAENKHUIZERZAND-VG01), waardoor een onderdeel van het plan daar geen deel meer van uitmaakt.

Het gehele plan regelt niet alleen de buitendijkse droge gronden ten noorden van het Krabbersgat maar ook het Krabbersgat zelf en het IJsselmeer en Markermeer voor zover die deel uitmaken van de gemeente Enkhuizen. Dit beroep betreft hoofdzakelijk de landaanwinning, de buitendijkse droge gronden en polders ten noorden van het Krabbersgat, die bekend staan als het Enkhuizerzand.

De effecten van het plan op natuur en milieu dienen in zijn geheel te worden beoordeeld. Die beoordeling is aanmerkelijk bemoeilijkt, doordat een belangrijk onderdeel van het plan, namelijk de ontwikkeling van een villawijk voor verblijfsrecreatie, door de aanwijzing van de provincie geen deel meer uitmaakt van het plan. De totale beoordeling is pas goed mogelijk als er duidelijkheid bestaat over de invulling van dit onderdeel.

Het aangevochten deel van het plan is gelegen in een buitendijks gebied waar provinciale monumenten gelden. Dit betreft het Ensemble Westfriesland-Oost en de Westfriese Omringdijk, die beschreven zijn in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (hierna: de Leidraad) op grond van artikel 15 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). De Westfriese Omringdijk is een provinciaal monument en ruimtelijke drager van betekenis.

Tevens grenst het gebied aan het Natura 2000-gebied IJsselmeer en ligt het gebied geheel in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) volgens de begrenzing zoals die door de provincie NH is vastgesteld.

Volgens de toelichting bij het plan zijn voorafgaande planologische regelingen voor het gebied inmiddels vervallen, waaruit geconcludeerd kan worden, dat de gemeente Enkhuizen niet voldaan

heeft aan de verplichting zoals die is vastgelegd in artikel 9.1.4, lid 4, van de Invoeringswet wet ruimtelijke ordening om binnen vijf jaren na het in werking treden van die wet op 1 juli 2008 een bestemmingsplan voor dit gebied vast te stellen.

De gronden van het beroep zijn de volgende:

1. Procedureel

Voor het plan is geen Milieueffectrapport (MER) opgesteld. Als bijlage bij het plan is een uitgebreide toets van de gevolgen op de natuur toegevoegd. Die bijlage 'Enkhuizerzand, Natura 2000-toets in het kader van de Wet natuurbescherming' gedateerd 2 oktober 2019 heeft vrijwel de inhoud van een passende beoordeling (PB), zoals bedoeld in artikel 2.8, eerste lid, Wet natuurbescherming (Wnb). Op de gevolgen voor de natuur van dit plan wordt later onder het punt 9. Natuur teruggekomen. Het is niet op voorhand uit te sluiten, dat het plan geen significante effecten kan hebben op de relevante Natura 2000-gebieden. Dus dient er een PB opgesteld te worden. En feitelijk is dat ook gebeurd in de Natura 2000-toets. Door een PB een andere titel te geven (Natura 2000-toets) maakt dat niet tot iets anders dan een PB. Nu een PB had moeten worden opgesteld en ook feitelijk is opgesteld op grond van artikel 2.8, lid 1, Wnb is ook een MER verplicht op grond van artikel 7.2a, eerste lid, van de wet Milieubeheer (Wm).

Het plan is dan ook vastgesteld in strijd met artikel 2.8, Wnb, jo artikel 7.2a, Wm.

Op grond van het hier boven gestelde had in ieder geval een MER moeten worden gemaakt. Daar komt nog bij, dat het MER-beoordelingsbesluit¹ niet voldoet aan de eisen die in de Wm stelt aan een dergelijk besluit. Artikel 7.17, lid 4, Wm stelt als eisen, dat de beslissing dient te verwijzen naar de relevante criteria van bijlage III bij de mer-richtlijn en naar de geplande maatregelen die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu voorkomen of vermijden. De eenvoudige mededeling dat geen belangrijke nadelen voor het milieu te verwachten zijn voldoet daarmee niet aan die motiveringsplicht.

2. Kamperen

In deze paragraaf wordt een kort overzicht gegeven van de geplande voorzieningen voor verblijfsrecreatie. IJsselmeervereniging e.a. constateren, dat voor verschillende vormen van verblijfsrecreatie binnen het plan aparte voorzieningen zijn getroffen. Er is een camping gepland met maximaal 200 plaatsen binnen de bestemming Recreatie-camping (artikel 8), apart daarvan is er binnen de bestemming Groen (specifieke vorm van groen – passantencamping, artikel 6.3) voor passanten ruimte voor maximaal 80 plaatsen en als derde is er voorzien in een onbekend aantal camperplaatsen binnen de bestemming Verkeer (specifieke vorm van verkeer, camperplaatsen, artikel 15.1).

De ruimtelijke samenhang tussen deze verschillende vormen van verblijfsrecreatie ontbreekt in het plan. In de hierna volgende onderdelen 3, 5 en 7 wordt daar op teruggekomen.

3. Recreatie-camping

Het onderdeel Recreatie-camping van het plan is gewijzigd vastgesteld omdat de camping en de zeilschool planologisch zijn geïntegreerd. De regels over dit onderdeel zijn te vinden in artikel 8. Dit onderdeel grenst direct aan de Westfriese Omringdijk. Volgens de PRV en de Leidraad dient 200 m vanaf deze dijk (kwaliteitszone) vrij te worden gehouden van bebouwing en beplanting. Zoals de Leidraad stelt 'Respecteer de openheid van de kwaliteitszone'. Dit om onder meer het zicht op de Omringdijk en het uitzicht vanaf de dijk te waarborgen. Ruimtelijke ontwikkelingen moeten aan de beleving van openheid bijdragen en de ruimtelijke kwaliteit is

¹ Besluit van burgemeester en wethouders van de gemeente Enkhuizen van 19 maart 2019, bijlage 6 bij de toelichting.

gebaat bij het zichtbaar en beleefbaar houden en maken van de landschappelijke verschillen aan beide zijden van de dijk stelt de Leidraad.

Het gebied dat is aangewezen voor zowel de camping als de zeilschool beslaat ca. 8 ha. Binnen die ca. 8 ha ligt een bebouwingsvlak van ca. 1,7 ha is bebouwing mogelijk met een maximale oppervlakte van 1200 m² en een maximale hoogte van 11 m boven het peil. Een haven van ca. 0,3 ha ten behoeve van de zeilschool grenst aan het bebouwingsvlak. Op het westelijke puntje van ca. 0,3 ha na ligt de camping geheel binnen de vrijwaringszone dijk. Volgens de toelichting bij het plan (zie pagina 15) is de zeilschool gepland in het gebied ten oosten van de haven met een eigen bebouwing. Het meest westelijke puntje ten oosten van de zeilschool is planologisch bestemd als onderdeel van de camping met de mogelijkheid tot bebouwing met een maximale hoogte van 5 m maar de toelichting bij het plan suggereert dat dit deel ongebruikt zal blijven.

Om een aantal redenen voldoet de bestemming Recreatie-camping niet aan de PRV en niet aan een goede ruimtelijke ordening.

1. Westfriese Omringdijk

Het noordelijke deel van de camping met een grootte van ca. 5 ha (dus meer dan 60%) ligt binnen de kwaliteitszone van 200 m vanaf de dijk.

In de toelichting bij het plan is niet gemotiveerd, waarom deze aantasting van het provinciale monument aanvaardbaar zou kunnen zijn. IJsselmeervereniging e.a. achten deze bebouwing in kwaliteitszone niet aanvaardbaar en in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Die kwaliteitszone van 200 m dient vrij te blijven van bebouwing volgens de Leidraad. Zeker nu daarmee ook het noordelijke deel van het Enkhuizerzand, dat nu nog een ongerept stukje buitendijkse natuur is waar geen bebouwing en opgaande begroeiing op voorkomen, alsnog bebouwd gaat worden. Dat de gemeente inmiddels op de uitvoering van dit plan is vooruit gelopen door het terrein op te hogen, doet niet af aan de beoordeling van het plan.

2. Aantal campingplaatsen

Volgens artikel 8, lid 3 bedraagt het maximum aantal standplaatsen voor kampeermiddelen en bouwwerken voor recreatief nachtverblijf 200. De bouwhoogte bedraagt maximaal 5 m. Noch in het plan noch in de regels zijn bepalingen opgenomen over de verdeling van dit aantal van 200 over bouwwerken (chalets), stacaravans of kampeermiddelen, zoals campers, tenten of caravans. De bepaling is daarmee in strijd met de rechtszekerheid. Immers, uit deze bepaling is niet op te maken of de camping zal bestaan uit 200 bouwwerken (chalets) en stacaravans of grotendeels zal bestaan uit mobielere kampeermiddelen. De verdeling, zoals die op de website van de gemeente Enkhuizen² staat met 100 seizoenplaatsen, 50 toeristenplaatsen en 50 camperplaatsen is niet in het bestemmingsplan vastgelegd. Het is de ontwikkelaar of exploitant toegestaan om het deel van de bestemming Recreatie-camping (buiten het aangeduide deel gemengd) te vullen met 200 bouwwerken van ieder 70 m² met een hoogte tot 5 m (dat is ca. 7 m boven het wateroppervlak van het IJsselmeer omdat het peil op ca. 2 m boven het IJsselmeerpeil ligt) en bij ieder van die bouwwerken nog een nevenbouwwerk van ten hoogste 6 m² oppervlak en een hoogte van maximaal 3 m. Een bouw aanvraag voor dit aantal chalets (bouwwerken) kan na het in werking treden van dit plan niet door de gemeente geweigerd worden. Dit klemmt te meer nu de provincie Noord-Holland via de aanwijzing bebouwing van het villapark in ieder geval voorlopig onmogelijk heeft gemaakt. De projectontwikkelaar zal dus op zoek gaan naar nieuwe kostendragers voor dit plan.

² <https://www.enkhuizen.nl/plannen-enkhuizer-zand>, geraadpleegd op onder andere 22 januari 2020.

3. Ladder voor duurzame verstedelijking

In de toelichting is bij de toets aan de ladder voor duurzame verstedelijking als enige gesteld, dat het alleen een verplaatsing betreft omdat het aantal standplaatsen op de camping niet toe neemt. De huidige camping betreft echter geen bouwwerken. Dus is het niet alleen een verplaatsing, omdat het bestemmingsplan niet alleen (seizoen) standplaatsen mogelijk maakt maar ook mogelijk maakt, dat op de gronden met de bestemming camping bouwwerken mogelijk zijn met een maximale hoogte van 5 m. De toets aan de ladder voor duurzame verstedelijking is dus onvolledig uitgevoerd.

4. Cultuur en ontspanning - Attractiepark en Recreatie - zwembad

Zowel het attractiepark, beter bekend als Sprookjeswonderland, als het zwembad bevinden zich binnen de hiervoor al genoemde kwaliteitszone van de Westfrieze Omringdijk. Bebouwing is hier – net als bij de camping – in strijd met de PRV. Echter, het bestemmingsplan is voor deze onderdelen conserverend: de gebouwen en bijbehorende voorzieningen staan er al jaren. De gemeente heeft bij het vaststellen van het plan nagelaten om een oordeel te vellen over de mogelijkheid om dit deel van het plan in overeenstemming te brengen met de eisen uit de PRV en de Leidraad ten aanzien van de open kwaliteitszone aan de waterzijde van de Westfrieze Omringdijk.

5. Groen, passantencamping

In de toelichting bij het plan (pagina 12) staat, dat de passantencamping 175 plaatsen heeft en dat die plaatsen in het hoogseizoen erg vol zijn. Het aantal passantenplaatsen wordt binnen de bestemming groen beperkt tot maximaal 80. Of er passantenplaatsen over zullen blijven in de bestemming Recreatie-camping is onzeker, zoals hiervoor bij punt 3 is aangegeven. Deze mogelijke afname van de capaciteit voor passantenplaatsen en de gevolgen daarvan zijn bij het vaststellen van het plan niet in het oordeel betrokken. Een dergelijke wijziging zonder nader onderzoek en zonder motivering laten passeren is in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

In de bestemming Groen, passantencamping, ontbreekt iedere vorm van bebouwing. De IJsselmeervereniging e. a. zijn van mening, dat bebouwing in dit stadspark niet wenselijk is. Door de afstand tussen deze bestemming en de voorzieningen op de verplaatste camping, die gemiddeld ca. 1 km bedraagt, is het volstrekt onrealistisch om te verwachten dat gebruikers van deze passantencamping gebruik zullen kunnen maken van de sanitaire voorzieningen van de bestemming Recreatie-camping. Door hier geen oplossing voor te bieden en daar in de toelichting evenmin aandacht aan te schenken is dit in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

6. Recreatie-dagrecreatie

IJsselmeervereniging e.a. zijn van mening, dat alleen om dringende redenen de historische kustlijn van het IJsselmeer zou mogen worden aangetast. De aanleg van de zogenaamde baai ten behoeve van dagrecreatie is naar hun oordeel geen dringende reden. Binnen de bestemming Recreatie-dagrecreatie van het plan is het mogelijk een gedeelte van het IJsselmeer te dempen om die zogenaamde baai te realiseren en daardoor de historische kustlijn geweld aan te doen. Dit dempen is landaanwinning. Het Besluit algemene bepalingen ruimtelijke ordening (Barro) beperkt de mogelijkheden voor bebouwing of landaanwinning in het IJsselmeer tot 5 ha per gemeente, zoals die bestonden eind 2009. Deze bepalingen in het Barro geven echter gemeenten geen vrijbrief om die 5 ha. volledig naar eigen inzicht in te vullen. Immers, in artikel 2.12.2, aanhef en lid 2, onder f, van het Barro is bepaald dat nieuwe bebouwing of landaanwinning met ten hoogste 5 ha voor natuurontwikkeling of een andere bestemming die geen natuurontwikkeling is, aansluitend aan de bestaande bebouwing is toegestaan. Aangezien het hier een recreatieve bestemming betreft (recreatie-dagrecreatie) valt dit niet onder het onderdeel natuurontwikkeling. Het betreft dus een andere bestemming.

Voor die andere bestemming stelt het Barro als eis, dat die bestemming moet aansluiten aan de bestaande bebouwing. De uitbreiding van het grondgebied teneinde die baai te realiseren sluit niet aan op bestaande bebouwing. Evenmin valt deze landaanwinning onder een van de uitzonderingen die in artikel 2.12.2, lid 3, Barro zijn opgenomen. Dit deel van het plan is diensgevolge in strijd met het Barro.

7. Verkeer

In de Mobiliteitstoets (blz. 7, bijlage bij de mer-beoordeling) is de mogelijkheid van parkeren met 350 parkeerplaatsen ten behoeve van het Zuiderzeemuseum opgenomen. In het plan is zonder nadere motivering deze mogelijkheid niet meer opgenomen.

Door in het plan niet in te gaan op de eventuele behoefte van het museum aan parkeerruimte of te motiveren dat die behoefte er niet is of dat daar niet aan voldaan kan worden voldoet het plan niet aan een goede ruimtelijke ordening.

De route voor het bestemmingsverkeer is nu al zwaar belast. Veel bezoekers naar het Zuiderzeemuseum parkeren nu al op het Enkhuizerzand. Sprookjeswonderland trekt jaarlijks ongeveer 250.000 bezoekers en op het eigen terrein is vaak een tekort aan parkeerplaatsen. Daarnaast trekken het zwembad, strandpaviljoen en de zeilschool verkeer aan. De nieuwe camping en later nog de invulling van het gebied dat bestemd is voor het villapark zullen de verkeersdruk verder doen toenemen.

Het aantal van 25 tot 30 dagen zoals genoemd in de toelichting bij het bestemmingsplan is een onderschatting, uitgaande van het bekende aantal van 85 zogenaamde Stranddagen per jaar. De metingen van de verkeersdruk op de toevoerwegen naar het Enkhuizerzand zijn niet uitgevoerd op dagen met een hoge verkeersdruk maar juist op dagen dat het rustig was.

In de bestemming verkeer-verblijfsgebied is een vak opgenomen met de functieaanduiding specifieke vorm van verkeer, camperstandplaatsen. Camperstandplaatsen zijn geen vorm van verkeer maar een vorm van verblijfsrecreatie, die niet thuishoort in de bestemming verkeer.

8. Cultuur en ontspanning: museum

De bestemming Cultuur en ontspanning – Museum betreft het bestaande buitenmuseum van het Zuiderzeemuseum. Het buitenmuseum bevat onvervangbare cultuurhistorische waarden uit de periode en het gebied van de (voormalige) Zuiderzee. Ondanks dat door de aanwijzing van de provincie de belangrijkste aantasting van deze waarden door het villapark geen onderwerp van deze procedure is, merken de IJsselmeervereniging e.a. wel op, dat de bescherming van deze cultuurhistorische waarden onvoldoende gewaarborgd worden. Het plan mist een analyse van de cultuurhistorische waarden die in het buitenmuseum worden bewaard en mist daardoor ook een beoordelingskader in het plan die er voor zorgen, dat deze waarden op gepaste wijze gewaarborgd worden.

Daarbij valt te denken aan zichtlijnen maar ook aan een uitgebreidere regelgeving in het plan die deze waarden in het bestemmingsgebied zelf voldoende borgen. De enkele omschrijving dat dit deel bestemd is voor 'expositie, educatie, voorlichting en dagrecreatie in een openluchtmuseum' (artikel 5.1, aanhef en onder a van de regels) doet onvoldoende recht aan de cultuurhistorische waarde van dit museum.

Het plan voldoet door het ontbreken van analyse en waarborgen van de cultuurhistorische waarden niet aan artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening.

9. Natuur

In deze paragraaf komen achtereenvolgens de gevolgen voor Natuur, Natura 2000 en het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

1. Natuur

De zeven gemeenten in Westfriesland, waaronder Enkhuizen, hebben ingestemd met het

Natuur- en recreatieplan Westfriesland³. In dat plan, waar in de toelichting bij het onderhavige bestemmingsplan niet eens naar verwezen wordt, zijn niet alleen doelstellingen op het gebied van recreatie opgenomen, zoals verbeteren van het aanbod en het aantrekken van bezoekers van buiten de regio, maar ook het behouden en verbeteren van de biodiversiteit alsmede het vergroten van de beleefbaarheid van het landschap.

Het onderhavige plan voldoet niet aan de doelstellingen van de natuur- en recreatieplan, omdat enerzijds in het buitendijkse gebied natuur vernietigd wordt in het gebied waar de camping gepland is en anderzijds geen enkele compensatie te vinden is voor dit verlies aan biodiversiteit en voor de landschappelijke negatieve gevolgen van het plan.

2. Natura 2000

Het plan grenst aan het Natura 2000-gebied IJsselmeer en heeft externe effecten op dit gebied. Daarnaast heeft het plan ook negatieve effecten op verder weg gelegen gebieden als gevolg van de emissie van stikstof zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase.

Zoals onder punt 1. Procedureel als is aangegeven, is het niet op voorhand zeker, dat er geen significante effecten op Natura 2000-gebieden kunnen zijn en dient er daarom een passende beoordeling gemaakt te worden (artikel 2.7, lid 1, jo artikel 2.8 Wnb).

Als bijlage bij de toelichting is een Natura 2000-toets gevoegd, die aangemerkt dient te worden als PB. Die PB heeft echter gebreken, die hierna worden toegelicht.

Stikstof op relevante Natura 2000-gebieden

Door het plan neemt de emissie van stikstof (-oxiden en ammoniak, hierna eenvoudigweg aangeduid met stikstof) toe. Er is een toename van de stikstofemissie tijdens de aanlegfase door het gebruik van bouwmaschinen en een toename in de gebruiksfase door toename van het verkeer en bewoning. In de Natura 2000-toets zijn die toenames beschreven. De toename van de emissie als gevolg van (vakantie)bewoning in de maximaal 200 chalets zijn daar niet in meegenomen. Dat geldt ook voor de toename door bewoning van het villapark, maar die toename kan in deze beroepsprocedure niet aan de orde komen als gevolg van de aanwijzing door de provincie.

In paragraaf 6.3.3 van die toets (blz. 20) wordt verwezen naar de PAS en de berekeningen met Aeries calculator. Het bestemmingsplan is vastgesteld op 29 oktober 2019. Dat is na de uitspraken van de Afdeling over de PAS op 29 mei 2019. De verwijzing naar de PAS is niet terecht. In de toelichting bij het plan is weliswaar opgenomen dat 'De stikstofdepositie op daarvoor gevoelige natura 2000-habitats nergens hoger (is) dan de drempelwaarde van 0,00 mol/ha/jr', maar deze conclusie wordt niet nader onderbouwd en is niet juist. Sinds de uitspraken van de Afdeling over de PAS bestaan er in ieder geval geen drempelwaarden meer en bestonden die niet op de datum van de vaststelling van het plan. Berekeningen met de – in september 2019 gewijzigde – Aeries Calculator waaruit zou kunnen blijken hoe hoog de depositie is, zijn niet bijgevoegd. Overigens gebruikt die nieuwe versie van Aeries Calculator om praktische rekenredenen wel een drempelwaarde van 0,005 mol/ha/jr, maar daar kunnen op het moment van vaststellen van het plan geen rechten aan worden ontleend.

Het plan is in strijd met de Wnb in het licht van de jurisprudentie van de Afdeling over de PAS.

In aanvulling op het voorgaande merken de IJsselmeervereniging e.a. ook nog op, dat de emissies tijdens de gebruiksfase onderschat zijn, omdat er van uit wordt gegaan dat de te realiseren bebouwing emissie-loos zal zijn. Het bestemmingsplan biedt daarvoor geen regels. Hierna bij verkeer zal nader worden in gegaan om de houdbaarheid van de

³ Besluit van de gemeenteraad van Enkhuizen van 10 mei 2016.

schattingen voor de verkeersintensiteit. Als de verkeersintensiteit tijdens de gebruiksfase hoger is, dan zal de stikstofemissie ook hoger zijn.

Oevers

Het gebied net ten zuiden van de Haling, water in- en uitlaat, waar de bestemming Recreatie-camping is gesitueerd, bestaat uit een glooiende oever. Ook bestond daar een nat en drassig deel bekend als 't Sluftertje' (een foto van dit deel is bij deze brief gevoegd). De Natura 2000-toets noemt dit een moerassig onbebouwd terrein (blz. 19). Het gebied is ongeveer 7 ha groot. Dergelijke laaggelegen overgangsgebieden tussen het vaste land en het water zijn essentieel als broedgebied voor vogelsoorten, zoals eenden, die een doelstelling hebben in het Natura 2000-gebied en als kraamkamer voor vissen, die weer als voedsel dienen voor beschermde soorten. Dergelijke overgangsgebieden zijn zeldzaam in het IJsselmeer, zeker aan de Westoever, door de aanleg van de Wieringermeerpolder. Door het plan wordt dit stuk natuurlijke oever vervangen door stortsteen. In het ondiepe water voor het plangebied komt H3150A, 'krabbenscheer en fonteinkruiden' alsmede driehoeksmosselen, zwanenmosselen en bittervoorn voor. De Natura 2000-toets heeft de mogelijke negatieve effecten op vissen en vogels niet beschouwd van het omvormen van het drassige geleidelijk aflopende gebied naar een dijkje met stortsteen. Onder verwijzing naar de uitspraak van het Europese Hof van Justitie in de zaak Holohan (ECLI:EU:C:2018:883) stellen IJsselmeervereniging e.a. dat in de PB met die negatieve effecten rekening had moeten worden gehouden.

Cumulatie

In de paragraaf cumulatie zijn de effecten beoordeeld van de versterking Houtribdijk, Slibvangput Markermeer en Compagnieshaven. Als gevolg van de ouderdom van die Natura 2000-toets (de ter inzage gelegde versie is gedateerd 19 maart 2019, maar de tekst is lijkt ouder) is een aantal projecten en plannen niet meegenomen in de cumulatietoets, zoals de windparken Wieringermeer en Fryslân, het peilbesluit IJsselmeergebied, versterking Afsluitdijk, Vismigratierivier, verbreding sluis Kornwerderzand en de verdieping van de vaargeul Kornwerderzand zuidwaarts.

Het plan is op grond van bovenstaande vastgesteld in strijd met artikel 2.7 jo artikel 2.8 van de Wnb en in strijd met de Vogel- en Habitatrichtlijn.

3. Natuurnetwerk Nederland

De mer-beoordeling (blz.34) stelt, dat op grond van artikel 2.10.1, Barro de beoordeling aan de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) niet hoeft plaats te vinden, omdat het NNN niet van toepassing is op dit plan. Artikel 2.10.1, Barro maakt dat titel 2.10 niet van toepassing is op wateren, zoals het IJsselmeer. Uit het Waterbesluit en de Waterregeling blijkt echter, dat dit alleen betrekking heeft op de natte delen. De bestreden delen van het plan bevinden zich echter op de zogenaamde buitendijkse droge gronden en die vallen niet onder wateren zodat op die delen de toetsing aan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN wel degelijk noodzakelijk is. Door dit na te laten is het plan vastgesteld in strijd met titel 2.10 van het Barro jo artikel 19, PRV.

4. Natuur-IJsselmeergebied en Water

Het deel van het plan met de bestemming Natuur-IJsselmeergebied omvat die delen van het IJsselmeer en het Markermeer, die op grond van de Wnb zijn aangewezen als Natura 2000-gebied. Uit de verbeelding blijkt niet, dat die grenzen exact gelijk liggen. Voor zover die grenzen niet exact gelijk liggen is het plan niet correct vastgesteld.

Het natte deel van het plan buiten de begrenzing van de Natura 2000-gebieden heeft de bestemming water gekregen. Bij de vaststelling van het plan is onvoldoende onderkend, dat deze delen van het plan deel uit maken van het Natuurnetwerk Nederland. De (natuur)waarden van dit deel hadden in de bestemming water (of beter: een bestemming Water- Natuurnetwerk) beschermd dienen te worden. Door dit na te laten is het plan vastgesteld in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

10. Waterstaat

Het hiervoor bij Natura 2000 genoemde gebied dat zal dienen voor de geplande camping ligt zo laag, dat het geregeld overstroomt en maakt daardoor deel uit van de berging van het IJsselmeer. De ophoging van het gebied voor de camping tot 1,75 m + NAP (dat is gemiddeld ruim 2 m boven de waterstand volgens het peilbesluit IJsselmeer 2018) zorgt er voor, dat het gebied, 7 ha, niet meer over kan stromen. Deze 7 ha dient dus opgeteld te worden bij de 5 ha die gedempt zal worden voor de baai. Met het onttrekken aan het bergend vermogen van het IJsselmeer van deze 7 handelt de gemeente in strijd met het Barro (het hiervoor genoemde artikel 2.12.2).

De toelichting bij het plan verwijst, zonder de bevindingen zelfs maar samen te vatten, naar de mer-beoordeling voor het oordeel over artikel 29a, PRV. In die mer-beoordeling is geen toetsing te vinden van artikel 29a, PRV, waardoor dit plan is vastgesteld in strijd met dat artikel.

11. Villapark

IJsselmeervereniging e.a. zijn van mening, dat de provincie Noord-Holland geheel terecht een aanwijzing heeft gegeven betreffende het deel van het plan dat een villapark mogelijk maakt. Ondanks dat de gemeente te elfder ure het plan zo gewijzigd heeft, dat ter plaatse van dit villapark de oorspronkelijke kustlijn gehandhaafd blijft, is dit deel van het plan onaanvaardbaar. Aan de argumenten die de provincie in de aanwijzing heeft genoemd voegen de IJsselmeervereniging e.a. nog toe, dat dit villapark zich ook niet verdraagt met het historische stadsgezicht van Enkhuizen.

De IJsselmeervereniging e.a. verzoeken u om het beroep gegrond te verklaren met toekenning van een vergoeding van de proceskosten.

Machtigingen en, voor zover het de vereniging betreft, het uittreksel van de Kamer van Koophandel en de statuten zijn bijgevoegd.

Hoogachtend,

w.g.

Auke Wouda
vof Mamores